

(JAZYKOVÉ) TIPY PRE TEBA – FALOŠNÍ PRIATELIA
KVIETOK, DIVÁK, RIAD
(pracovný list)

Nahrávka

Vypočuj si rozhovor Sáry s Illiom.

[FALOŠNÍ PRIATELIA 9 – SLOVENČINA V POHODE](#)

Prepis

Joachim:

Ahojte! Máte radi filmy a radi chodíte do kina? Ak áno, tento diel podcastu sa vám určite zide. Sára dnes volá Illiu do kina, ale vyzerá to tak, že Illia nakoniec nikam nepôjde. Zdá sa, že všetko hrá proti nemu. Alebo sú to len jazykové nedorozumenia? Pozrime sa na to spolu.

1. KVIETOK

Sára: Ahoj, Illia, čo robíš večer? Nemáš chuť ísť do kina? V kine Pocity hrajú zaujímavý taliansky film.

Illia: Ach, išiel by som veľmi rád, ale nemám peniaze na kvietok, musím šetriť.

Sára: Do kina ale nemusíš kupovať kvety.

Illia: To je jasné, nechcem kupovať kvety, ale musím si kúpiť kvietok, aby ma pustili do vnútra, nie? Či pre študentov je kino zadarmo?

Sára: Aha, chápem, ty myslíš lístok. A nie si člen filmového klubu? Vtedy je lístok o polovicu lacnejší.

Joachim:

Presne tak, do kina si Sára a Illia musia kúpiť lístky. Lístok alebo vstupenku potrebujete aj do divadla alebo na koncert. Tento kúsok papiera je potvrdenie, že ste za podujatie vopred zaplatili. V ukrajinčine sa v tomto význame používa slovo квиток [kvytok], ktoré znie podobne ako slovenský výraz *kvietok*. *Kvietok* je deminutívum od slova *kvet*, označuje malý kvet alebo sa používa v komunikácii s dieťaťom. Farebné drobné kvietky môžete trhať na lúke alebo nimi môžete potešiť nejakú osobu. Ale aj keby ste uvádzačke v kine priniesli tie najkrajšie kvietky natrhané priamo na lúke, pravdepodobne by vás do vnútra bez platného lístka nepustila.

2. DIVÁK

Illia: A čo to je presne za film?

Sára: Je to úplne nový film z tohto roka, režisérsky debut známej talianskej herečky.

Illja: Nevieam, či mám chuť na niečo talianske.

Sára: Pozri, ja som veľmi kritický divák a vždy si vopred pozerám recenzie. Tento film získal na medzinárodných festivaloch niekoľko cien. Všetci ho odporúčajú.

Illia: Nevedel som, že si divák. Na divné filmy už vôbec nemám chuť, len žiadne experimentálne kino, prosím ťa.

Joachim:

Pochopili ste, čoho sa Illia obáva? Slovenské slovo *divák* znie veľmi podobne ako ukrajinský výraz *дивак* [dyvak], ktorý pomenúva divného, čudného človeka, človeka, ktorý robí netypické veci, čudáka. Sára mu ako čudáčka nepripadá, ale vkus na filmy má možno zvláštny, ktovie. Sára o sebe hovorí, že je *kritický divák*. *Divák* je ten, kto sa díva, teda pozerá sa, napríklad na filmy, na divadelné predstavenie alebo na futbalový zápas. Kritickí diváci sledujú filmy alebo iné podujatie veľmi pozorne, následne o filmoch či podujatiach diskutujú alebo píšú recenzie a pritom netolerujú slabé stránky či chyby. Sára ako žena by mohla o sebe povedať aj to, že je kritická diváčka, neznamená to ale, že je čudná či divná.

3. RIAD

Sára: Super, že si sa nakoniec rozhodol ísť. Lístky som už kúpila. Tu je tvoj lístok.

Illia: Ó, ďakujem, v ktorom riade sedíme? Dúfam, že nie úplne vpredu.

Sára: V riade by si asi sedieť nechcel 😊 Riad je to, čo umývaš po jedle. Napríklad tanieri a poháre.

Illia: Aha, a ako sa volá tá časť v kine, kde divák sedí?

Sára: To je rad. Znie to podobne, ale význam je absolútne odlišný. No a my sme – uuups – v prvom rade. Vieš, ja nevidím dobre na titulky, musím sedieť vpredu.

Joachim:

Slovenské slová *rad* a *riad* môžu cudzincov poriadne pomýliť. Takže ešte raz si to zhrňme – existuje *prvý, druhý, tretí* či *desiaty rad*, v kine sedíme v *piatom rade* alebo v obchode stojíme v *dlhom rade* pri pokladni. Po obede či po večeri doma umývame *špinavý riad*. To asi nikto nerobí rád, ale ak máme *umývačku riadu*, umývať riad nie je taký problém. Slovenské slovo *rad* sa rovná ukrajinskému výrazu *ряд* [riad], ktorý znie podobne ako slovenské slovo *riad*. Ak už v tom zas máte chaos, netrápte sa, choďte do kina a kúpte si lístok do takého radu, ktorý vám najlepšie vyhovuje 😊

Illia: Tak čo, ty kritický divák, ako sa ti páčil film, napíšeš na web recenziu?

Sára: Podľa ma bol výborný, čo myslíš ty?

Illia: Hej, bol super, dokonca ani sedenie v prvom rade mi nevadilo. Aj cena lístka bola ok.

Sára: Tak to sa teším! Kedy ideme znovu?

Otestuj sa

Ako si porozumel/a tomuto dielu podcastu? Doplň do nasledujúcich viet správne slovo:

1. Na lúke rastú rôznofarebné drobné _____ .
 - a) kvietky
 - b) lístky
2. Uvádzačka v divadle skontroluje tvoj _____ .
 - a) kvietok
 - b) lístok
3. Film sa snaží osloviť hlavne mladých _____ .
 - a) divákov
 - b) čudákov
4. Každé ráno vstáva o tretej a chodí spať na obed. Je to _____ .
 - a) divák
 - b) čudák
5. Umývadlo je plné špinavého _____ .
 - a) radu
 - b) riadu
6. V ktorom _____ chceš sedieť?
 - a) rade
 - b) riade

Kľúč

1a, 2b, 3a, 4b, 5b, 6a

Slovníček

Slovenské slovo	Ukrajinský preklad
lístok	<i>квітók</i> [kvytok], ale aj <i>листоk</i> [lystok]
kvietok	<i>квітka</i> [kvitka]
divák	<i>глядач</i> [hľadač]
čudák	<i>дивák</i> [dyvak]
rad	<i>ряд</i> [riad]
riad	<i>посуд</i> [posud]